

Lineární algebra

Teorie a řešené příklady

Robert Mařík

2. listopadu 2005

Obsah

Hodnost	3
Úloha 1	6
Úloha 2	19
Determinant	31
Úloha 3	33
Úloha 4	34
Úloha 5	37
Úloha 6	40
Úloha 7	43
Úloha 8	53
Inverzní matice	61
Úloha 9	62
Úloha 10	67
Úloha 11	79

Soustavy lineárních rovnic	92
Úloha 12	97
Úloha 13	121
Úloha 14	143
Úloha 15	166
Úloha 16	191
 Shrnutí	 211

Hodnost

Definice (hodnost matice): Buď A matice. *Hodností matice* rozumíme maximální počet lineárně nezávislých řádků matice. Hodnost matice A označujeme $h(A)$.

Poznámka 1 (lineární závislost a nezávislost algebraických vektorů).
Buď A matice o m řádcích.

- Je-li $h(A) = m$, jsou řádky tvořeny lineárně nezávislými vektory.
- Je-li $h(A) < m$, jsou řádky tvořeny lineárně závislými vektory.
- $h(A) > m$ nenastane.

Definice (schodovitý tvar): Řekneme, že matice A je ve *schodovitém tvaru*, jestliže případné nulové řádky jsou uspořádány na konci matice a nenulové jsou uspořádány tak, že každý následující řádek začíná větším počtem nul než řádek předchozí.

Věta 1 (hodnost matice ve schodovitém tvaru). Hodnost matice, která je ve schodovitém tvaru je rovna počtu jejích nenulových řádků.

Příklad 1. Matice $A = \begin{pmatrix} 2 & 2 & 2 & 3 & -1 & 5 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$ je ve schodovitém tvaru a $h(A) = 3$. Matice $B = \begin{pmatrix} 2 & 2 & 2 & 3 & -1 & 5 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 3 & -1 & 2 & 1 \end{pmatrix}$ není ve schodovitém tvaru a její hodnost na první pohled nepoznáme.

Věta 2 (operace zachovávající hodnotu matice). Následující operace nemění hodnotu matice:

- vynechání řádku složeného ze samých nul, nebo vynechání řádku, který je totožný s jiným řádkem, nebo vynechání řádku, který je násobkem jiného řádku
- vynásobení nebo vydělení libovolného řádku nenulovým číslem
- záměna pořadí libovolného počtu řádků
- ponechání jednoho řádku beze změny a opakované přičtení libovolných násobků tohoto řádku k nenulovým násobkům ostatních řádků matice

Věta 3. Libovolnou matici lze konečným počtem úprav z Věty 2 převést do schodovitého tvaru.

Věta 4. Transponování nemění hodnotu matice.

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix}$$

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ & & & & \end{pmatrix}$$

- Zvolíme červený řádek jako klíčový.
- Tento řádek zůstává a píšeme ho jako první.

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \begin{matrix} \cdot 2 \\ (-3) \\ \cdot 2 \\ \cdot 2 \end{matrix} \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \end{pmatrix}$$

$$2R_1 - 3R_2 = \dots$$

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \begin{matrix} (-3) \\ 2 \end{matrix} \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \end{pmatrix}$$

$$2R_3 - 3R_2 = \dots$$

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{(-1)} \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix}$$

$$R_4 - R_2 = \dots$$

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \end{pmatrix}$$

První řádek zůstává.

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \end{pmatrix}$$

- Další klíčový řádek bude jeden z červených řádků.
- Protože by vytváření dalších nul bylo složitější, uděláme mezikrok – vytvoříme nejprve jedničku.
- Druhý řádek ponecháme na svém místě.

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix} \begin{matrix} \\ (-1) \\ \\ \end{matrix}$$
$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & 2 & 2 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

Zvolíme červený řádek jako klíčový a provedeme $R_2 - R_3 = \dots$

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & 2 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

The second matrix has a blue arrow pointing from the element 5 in the second row, fifth column to the element 5 in the fourth row, fifth column, with the label (-1) next to it.

Vytvoříme jedničku i v dalším řádku: $R_2 - R_4 = \dots$

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix} \sim$$
$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & 2 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

- Řádek R_3 je násobkem řádku R_4 .
- Jeden z nich můžeme tedy odstranit.

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix} \sim$$
$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & 2 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

- Odstranili jsme třetí řádek.
- První řádek zůstává.
- Nový klíčový řádek bude řádek s jedničkou. Píšeme jej jako druhý.

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix} \sim$$
$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & 2 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 8 & -4 & 5 \end{pmatrix}$$

A blue arrow points from the element 5 in the second row, fifth column of the second matrix to the element 0 in the second row, fifth column of the third matrix. A small box with the number 5 is located at the bottom right of the third matrix.

Vytvoříme nulu místo čísla -5 . Provedeme tedy $5R_3 + R_2 = \dots$

Najděte hodnotu matice A .

$$A = \begin{pmatrix} 3 & -1 & 0 & 1 & -2 \\ 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 3 & -2 & -1 & 1 & -2 \\ 2 & -5 & 1 & -2 & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & -7 & 1 & -4 & 5 \\ 0 & -6 & 2 & -4 & 5 \end{pmatrix} \sim$$
$$\begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & -5 & 3 & -4 & 5 \\ 0 & 2 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 2 & 1 & -1 & 2 & -3 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 8 & -4 & 5 \end{pmatrix}$$

$$h(A) = 3$$

- Matice je ve schodovitém tvaru.
- Schodovitý tvar má tři řádky.
- $h(A) = 3$.

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix}$$

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ & & & & \\ & & & & \\ & & & & \\ & & & & \end{pmatrix}$$

- Řádek R_1 bude klíčový.
- Zůstane jako první a pomocí něj budeme nulovat zbylá čísla v prvním sloupci.

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{-3R_1} \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix}$$

Vynulujeme prvek b_{21} . Provedeme $-3R_1 + R_2$.

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \end{pmatrix}$$

Vynulujeme prvek b_{31} . Provedeme $R_1 + R_3$.

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix}$$

Prvek b_{41} je nulový a tento řádek tedy stačí pouze opsat.

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix}$$
$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix}$$

- První řádek (původně klíčový) zůstane.
- Červeně označený řádek obsahuje jedničku na začátku a zvolíme jej jako další klíčový řádek. To je nejšikovnější, protože $b_{42} = 1$, zatímco $b_{22} = -5$ a $b_{23} = 4$.

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \xrightarrow{5R_4 + R_2} \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \end{pmatrix}$$

Vynulujeme prvek b_{22} . Provedeme $5R_4 + R_2$.

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \begin{matrix} \\ \\ -4 \\ \end{matrix}$$
$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -18 & 18 & 0 \end{pmatrix}$$

Vynulujeme prvek b_{32} . Provedeme $-4R_4 + R_2$.

Najděte hodnotu matice B .

$$B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix}$$
$$\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -18 & 18 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

- Poslední řádek můžeme vydělit číslem 18.
- Ostatní řádky zůstanou.

Najděte hodnotu matice B .

$$\begin{aligned} B &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -18 & 18 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

- První dva řádky zůstanou.
- Prvek $b_{34} = -1$ je šikovnější pro další úpravy, než $b_{33} = 26$. Proto jako další klíčový volíme řádek R_4 .

Najděte hodnotu matice B .

$$\begin{aligned} B &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -18 & 18 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \\ \\ 26 \\ \end{matrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 9 & 9 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Vynulujeme prvek b_{33} . Provedeme $26R_4 + R_3$.

Najděte hodnotu matice B .

$$\begin{aligned} B &= \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 3 & 1 & -4 & 6 & -2 \\ -1 & 2 & -1 & 1 & 6 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & -5 & 11 & 3 & 4 \\ 0 & 4 & -6 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -18 & 18 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 26 & -17 & 9 \\ 0 & 0 & -1 & 1 & 0 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 2 & -5 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & 3 & -4 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 9 & 9 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

- Matice je ve schodovitém tvaru.
- Schodovitý tvar má čtyři řádky. Hodnota je čtyři.

Determinant

Definice (determinant): Buď $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ čtvercová matice řádu n . *Determinant matice A* je reálné číslo $\det A$ přiřazené matici A následujícím způsobem:

- Je-li A matice řádu 1, tj. $A = (a_{11})$, je $\det A = a_{11}$.
- Máme-li definován determinant z matice řádu $(n - 1)$ označme symbolem M_{ij} determinant matice řádu $(n - 1)$, která vznikne z matice A vynecháním i -tého řádku a j -tého sloupce. Definujme *algebraický doplněk* A_{ij} prvku a_{ij} jako součin $A_{ij} = (-1)^{i+j} M_{ij}$.
- Konečně, definujme determinant řádu n následovně: zvolíme libovolný index $i \in \{1, 2, \dots, n\}$ a definujeme

$$\det A = a_{i1}A_{i1} + a_{i2}A_{i2} + \dots + a_{in}A_{in}. \quad (1)$$

Píšeme též $|A|$ a je-li $A = (a_{ij})$, píšeme zkráceně $|a_{ij}|$.

Najděte následující determinant

$$\begin{vmatrix} a & b \\ i & j \end{vmatrix} = a(-1)^{1+1}|j| + b(-1)^{1+2}|i| = aj - bi$$

Determinant 2×2 tedy počítáme tak, že násobíme prvky v hlavní diagonále a odečteme součin prvků ve vedlejší diagonále.

Najděte následující determinant

$$\begin{vmatrix} a & b & c \\ i & j & k \\ x & y & z \end{vmatrix} = a(-1)^{1+1} \begin{vmatrix} j & k \\ y & z \end{vmatrix} + b(-1)^{1+2} \begin{vmatrix} i & k \\ x & z \end{vmatrix} + c(-1)^{1+3} \begin{vmatrix} i & j \\ x & y \end{vmatrix}$$
$$= a(jz - ky) - b(iz - kx) + c(iy - jx)$$
$$= ajz - ak y - biz + bkx + ciy - cjx$$

$$\begin{vmatrix} a & b & c \\ i & j & k \\ x & y & z \\ a & b & c \\ i & j & k \end{vmatrix} = ajz + iyc + xbk - (cjx + kya + zbi)$$

Sarussovo pravidlo

Definice (regulární a singulární matice): Buď A čtvercová matice. Je-li $\det A = 0$, říkáme, že matice A je *singulární*, v opačném případě říkáme, že je *regulární*.

Věta 5 (determinant matice ve schodovitém tvaru). Determinant matice, která je ve schodovitém tvaru je roven součinu prvků v hlavní diagonále.

Věta 6 (operace zachovávající hodnotou determinantu). Následující operace nemění hodnotu determinantu matice:

- přičtení lineární kombinace ostatních řádků (sloupců) k jinému řádku (sloupci)
- ponechání jednoho řádku (sloupce) beze změny a opakované přičtení libovolných násobků tohoto řádku (sloupce) k ostatním řádkům (sloupcům) matice
- transponování matice

Věta 7 (další operace s determinanem). Následující operace mění hodnotu determinantu popsáním způsobem:

- přehozením dvou řádků (sloupců) determinant mění znaménko
- vydělíme-li jeden řádek (sloupec) nenulovým číslem a , zmenší se hodnota determinantu a -krát

Poznámka 2. Podle předchozí věty, platí

$$\begin{vmatrix} 2 & 4 & 8 \\ -1 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 12 \end{vmatrix} = 2 \begin{vmatrix} 1 & 2 & 4 \\ -1 & 2 & 4 \\ 0 & 1 & 12 \end{vmatrix} = 2 \cdot 4 \begin{vmatrix} 1 & 2 & 1 \\ -1 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 3 \end{vmatrix}.$$

Poznámka 3 (Laplaceova věta pro sloupce).

$$\det A = a_{1j}A_{1j} + a_{2j}A_{2j} + \cdots + a_{nj}A_{nj},$$

Poznámka 4. Řádek nebo sloupec, podle kterého provádíme rozvoj, je vhodné volit tak, aby obsahoval co nejvíce nulových prvků.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 2 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & -4 \end{vmatrix}$$

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 2 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & -4 \end{vmatrix} = (-2) \cdot (-1)^{3+2} \cdot \begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & -4 \end{vmatrix}$$

Rozvoj: **prvek** · $(-1)^{\text{řádek+slopec}}$ · (determinant nižšího řádu)

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 2 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & -4 \end{vmatrix} = (-2) \cdot (-1)^{3+2} \cdot \begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & -4 \end{vmatrix}$$
$$= (-2) \cdot (-1) \cdot (-4 + 4 + 0 - (2 + 0 + 8))$$
$$= -20$$

$$\begin{vmatrix} 1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & -4 \\ 1 & -1 & 2 \\ 2 & 1 & 0 \end{vmatrix}$$

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 2 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & -4 \end{vmatrix}$$

Vypočteme ten stejný determinant rozvojem podle posledního sloupce.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 2 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & -4 \end{vmatrix} = 2 \cdot (-1)^{1+4} \cdot \begin{vmatrix} 2 & -3 & 1 \\ 0 & -2 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} \\ + (-4) \cdot (-1)^{4+4} \cdot \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 2 & -3 & 1 \\ 0 & -2 & 0 \end{vmatrix}$$

Poslední sloupec obsahuje dva nenulové prvky a rozvoj tedy bude obsahovat dva determinanty nižšího řádu.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 & 2 \\ 2 & -3 & 1 & 0 \\ 0 & -2 & 0 & 0 \\ 1 & 2 & 1 & -4 \end{vmatrix} = 2 \cdot (-1)^{1+4} \cdot \begin{vmatrix} 2 & -3 & 1 \\ 0 & -2 & 0 \\ 1 & 2 & 1 \end{vmatrix} \\ + (-4) \cdot (-1)^{4+4} \cdot \begin{vmatrix} 1 & 2 & -1 \\ 2 & -3 & 1 \\ 0 & -2 & 0 \end{vmatrix} \\ = (-2) \cdot [-4 + 0 + 0 - (-2 + 0 + 0)] \\ - 4 \cdot [0 + 4 + 0 - (0 - 2 + 0)] \\ = (-2) \cdot (-2) - 4 \cdot 6 = -20$$

Determinanty třetího řádu dopočítáme Sarussovým pravidlem.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix}$$

Vypočtete následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 1 & 4 & 3 & -1 \end{vmatrix}$$

Druhý řádek bude klíčový.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 & | & 0 & -8 & -9 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & -1 & | & (-2)1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 & | & & & & \\ 0 & 3 & -1 & 2 & | & & & & \end{vmatrix}$$

Upravíme první řádek. Pozor! Řádky nepřehazujeme.

Vypočtete následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} \begin{matrix} \\ (-1) \\ - \\ \end{matrix} \begin{vmatrix} 0 & -8 & -9 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 0 & -8 & 5 & 1 \end{vmatrix}$$

Upravíme třetí řádek.

Vypočtete následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -8 & -9 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 0 & -8 & 5 & 1 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix}$$

Poslední řádek pouze opíšeme.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -8 & -9 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 0 & -8 & 5 & 1 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+1} \cdot \begin{vmatrix} -8 & -9 & 5 \\ -8 & 5 & 1 \\ 3 & -1 & 2 \end{vmatrix}$$

- Vytvoříme Laplaceův rozvoj podle prvního sloupce.
- Červený prvek zůstane, bude vynásoben výrazem $(-1)^{\text{řádek} + \text{slopec}}$.
- Vynecháme první sloupec a druhý řádek.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -8 & -9 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 0 & -8 & 5 & 1 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+1} \cdot \begin{vmatrix} -8 & -9 & 5 \\ -8 & 5 & 1 \\ 3 & -1 & 2 \end{vmatrix}$$
$$= -1 \left[-8 \cdot 5 \cdot 2 + (-8) \cdot (-1) \cdot 5 + 3 \cdot (-9) \cdot 1 \right. \\ \left. - (5 \cdot 5 \cdot 3 + 1 \cdot (-1) \cdot (-8) + 2 \cdot (-9) \cdot (-8)) \right]$$

$$\begin{vmatrix} -8 & -9 & 5 \\ -8 & 5 & 1 \\ 3 & -1 & 2 \end{vmatrix}$$
$$\begin{matrix} -8 & -9 & 5 \\ -8 & 5 & 1 \end{matrix}$$

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -8 & -9 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 0 & -8 & 5 & 1 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+1} \cdot \begin{vmatrix} -8 & -9 & 5 \\ -8 & 5 & 1 \\ 3 & -1 & 2 \end{vmatrix}$$
$$= -1 \left[-8 \cdot 5 \cdot 2 + (-8) \cdot (-1) \cdot 5 + 3 \cdot (-9) \cdot 1 \right. \\ \left. - (5 \cdot 5 \cdot 3 + 1 \cdot (-1) \cdot (-8) + 2 \cdot (-9) \cdot (-8)) \right]$$
$$= -1 \left[-80 + 40 - 27 - (75 + 8 + 144) \right]$$

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -8 & -9 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 0 & -8 & 5 & 1 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+1} \cdot \begin{vmatrix} -8 & -9 & 5 \\ -8 & 5 & 1 \\ 3 & -1 & 2 \end{vmatrix}$$
$$= -1 \left[-8 \cdot 5 \cdot 2 + (-8) \cdot (-1) \cdot 5 + 3 \cdot (-9) \cdot 1 \right. \\ \left. - (5 \cdot 5 \cdot 3 + 1 \cdot (-1) \cdot (-8) + 2 \cdot (-9) \cdot (-8)) \right]$$
$$= -1 \left[-80 + 40 - 27 - (75 + 8 + 144) \right]$$
$$= - \left[-67 - 227 \right]$$

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 0 & -3 & 3 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 1 & -4 & 8 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 0 & -8 & -9 & 5 \\ 1 & 4 & 3 & -1 \\ 0 & -8 & 5 & 1 \\ 0 & 3 & -1 & 2 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+1} \cdot \begin{vmatrix} -8 & -9 & 5 \\ -8 & 5 & 1 \\ 3 & -1 & 2 \end{vmatrix}$$
$$= -1 \left[-8 \cdot 5 \cdot 2 + (-8) \cdot (-1) \cdot 5 + 3 \cdot (-9) \cdot 1 \right. \\ \left. - (5 \cdot 5 \cdot 3 + 1 \cdot (-1) \cdot (-8) + 2 \cdot (-9) \cdot (-8)) \right]$$
$$= -1 \left[-80 + 40 - 27 - (75 + 8 + 144) \right]$$
$$= - \left[-67 - 227 \right] = 294$$

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & -1 \end{vmatrix}$$

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ & & & \\ & & & \end{vmatrix}$$

- **Druhý řádek** bude klíčový a budeme vytvářet nuly ve třetím sloupci (obsahuje už jednu nulu a obsahuje nejmenší čísla).
- **První řádek** už nulu ve třetím sloupci má, takže jej jenom opíšeme.
- Dáváme pozor na to, abychom nezaměnili pořadí řádků.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & -1 \end{vmatrix} \begin{matrix} \\ (-1) \\ - \\ \end{matrix} \begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 0 & 0 \end{vmatrix}$$

Vytvoříme nulu z prvku a_{33} .

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & -1 \end{vmatrix} \xrightarrow{(-2)} \begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & 0 & -3 \end{vmatrix}$$

Vytvoříme nulu z prvku a_{43} .

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & 0 & -3 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+3} \begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 2 & 2 & 0 \\ -1 & -2 & -3 \end{vmatrix}$$

Rozvineme determinant podle třetího sloupce.

prvek $\cdot (-1)^{\text{řádek+slopec}}$ $\cdot$ (determinant nižšího řádu)

Vypočtete následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & 0 & -3 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+3} \begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 2 & 2 & 0 \\ -1 & -2 & -3 \end{vmatrix}$$
$$= -1 \cdot 2 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & -2 & -3 \end{vmatrix}$$

Vytkneme číslo 2 ve druhém řádku.

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & 0 & -3 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+3} \begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 2 & 2 & 0 \\ -1 & -2 & -3 \end{vmatrix} \\ = -1 \cdot 2 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & -2 & -3 \end{vmatrix} \\ = -2 \cdot [-6 - 8 + 0 - (-4 + 0 - 9)]$$

Použijeme Sarusovo pravidlo:

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & -2 & -3 \\ 2 & 3 & 4 \\ 1 & 1 & 0 \end{vmatrix}$$

Vypočtěte následující determinant.

$$\begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 3 & 4 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 2 & -1 \end{vmatrix} = \begin{vmatrix} 2 & 3 & 0 & 4 \\ 1 & 2 & 1 & 1 \\ 2 & 2 & 0 & 0 \\ -1 & -2 & 0 & -3 \end{vmatrix} = 1 \cdot (-1)^{2+3} \begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 2 & 2 & 0 \\ -1 & -2 & -3 \end{vmatrix} \\ = -1 \cdot 2 \cdot \begin{vmatrix} 2 & 3 & 4 \\ 1 & 1 & 0 \\ -1 & -2 & -3 \end{vmatrix} \\ = -2 \cdot [-6 - 8 + 0 - (-4 + 0 - 9)] = -2 \cdot (-1) = 2$$

Inverzní matice

Definice (inverzní matice): Bud' $A \in \mathbb{R}^{n \times n}$ čtvercová matice řádu n . Jestliže existuje čtvercová matice A^{-1} řádu n , splňující vztahy $A^{-1}A = I = AA^{-1}$, nazýváme matici A^{-1} *inverzní maticí k matici* A .

Poznámka 5 (metoda výpočtu). Čtvercovou matici A převedeme pomocí *řádkových* úprav totožných s úpravami zachovávajícími hodnotu matice na matici jednotkovou. Tytéž úpravy současně provádíme na jednotkové matici a z jednotkové matice takto vznikne matice inverzní A^{-1} .

Věta 8 (existence inverzní matice). Necht' matice A je čtvercová. Potom inverzní matice A^{-1} existuje právě tehdy, když je matice A regulární, tj. $\det(A) \neq 0$.

Inverzní matice je “protijed” k maticovému násobení

$$A \cdot X = B$$

Inverzní matice je “protijed” k maticovému násobení

$$A \cdot X = B$$

$$A^{-1} \cdot (A \cdot X) = A^{-1} \cdot B$$

Vynásobíme zleva maticí inverzní.

Inverzní matice je “protijed” k maticovému násobení

$$A \cdot X = B$$

$$A^{-1} \cdot (A \cdot X) = A^{-1} \cdot B$$

$$(A^{-1} \cdot A) \cdot X = A^{-1} \cdot B$$

Použijeme asociativní zákon pro násobení.

Inverzní matice je “protijed” k maticovému násobení

$$A \cdot X = B$$

$$A^{-1} \cdot (A \cdot X) = A^{-1} \cdot B$$

$$(A^{-1} \cdot A) \cdot X = A^{-1} \cdot B$$

$$I \cdot X = A^{-1} \cdot B$$

Použijeme definici inverzní matice.

Inverzní matice je “protijed” k maticovému násobení

$$A \cdot X = B$$

$$A^{-1} \cdot (A \cdot X) = A^{-1} \cdot B$$

$$(A^{-1} \cdot A) \cdot X = A^{-1} \cdot B$$

$$I \cdot X = A^{-1} \cdot B$$

$$X = A^{-1} \cdot B$$

- Jednotková matice je neutrálním prvkem vzhledem k násobení.
- Teď už vidíme, že pokud bychom násobili inverzní maticí zprava, obdrželi bychom vztah

$$A \cdot X \cdot A^{-1} = B \cdot A^{-1},$$

ze kterého hledané X nelze tak snadno vyjádřit.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 6 & -4 & -17 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

Zapišeme matici A a jednotkovou matici vedle sebe.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 6 & -4 & -17 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \end{array} \right)$$

Druhý řádek volíme jako klíčový, protože číslo -1 je vhodnější pro vytváření nul než čísla 6 a 2 . Klíčový řádek píšeme jako první.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 6 & -4 & -17 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 6 & 0 \end{array} \right)$$

Upravíme prvek $a_{11} = 6$ na nulu.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 6 & -4 & -17 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right)$$

Upravíme prvek $a_{31} = 2$ na nulu.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 6 & -4 & -17 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right)$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right)$$

Nový klíčový řádek bude třetí řádek. Napíšeme jej jako druhý v pořadí.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 6 & -4 & -17 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{(-1)}$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 0 & 3 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right)$$

Upravíme prvek $a_{12} = 1$ na nulu.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 6 & -4 & -17 & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 1 & 3 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & 1 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{(-2)}$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} -1 & 0 & 3 & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

Upravíme prvek $a_{22} = 2$ na nulu.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 & | & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & | & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} -1 & 1 & 3 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & | & 1 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$
$$\sim \begin{pmatrix} -1 & 0 & 3 & | & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 1 & 2 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} & & & | & & & \\ & & & | & & & \\ 0 & 0 & 1 & | & 1 & 2 & -2 \end{pmatrix}$$

Nový klíčový řádek bude řádek poslední.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 & | & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & | & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} -1 & 1 & 3 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & | & 1 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \end{pmatrix} \\ \sim \begin{pmatrix} -1 & 0 & 3 & | & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 1 & 2 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 1 & 2 & -2 \end{pmatrix}$$

Druhý řádek zůstane, má nulu na místě a_{23} .

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 & | & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & | & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} -1 & 1 & 3 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & | & 1 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$
$$\sim \begin{pmatrix} -1 & 0 & 3 & | & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 1 & 2 & -2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{(-1) \\ 3}} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & | & 3 & 7 & -5 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 1 & 2 & -2 \end{pmatrix}$$

Upravíme prvek $a_{13} = 3$ na nulu.

K dané matici A určete matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 \\ -1 & 1 & 3 \\ 2 & -1 & -6 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 6 & -4 & -17 & | & 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 3 & | & 0 & 1 & 0 \\ 2 & -1 & -6 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} -1 & 1 & 3 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 2 & 1 & | & 1 & 6 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$
$$\sim \begin{pmatrix} -1 & 0 & 3 & | & 0 & -1 & -1 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 1 & 2 & -2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & | & 3 & 7 & -5 \\ 0 & 1 & 0 & | & 0 & 2 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & | & 1 & 2 & -2 \end{pmatrix}$$
$$A^{-1} = \begin{pmatrix} 3 & 7 & -5 \\ 0 & 2 & 1 \\ 1 & 2 & -2 \end{pmatrix}$$

Matrice vlevo je ve schodovitém tvaru a inverzní matice je tedy napravo.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix}$$

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix}$$

$$\left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

Začneme se zadanou maticí a s 3×3 jednotkovou maticí.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} \quad \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ \mathbf{1} & \mathbf{-1} & \mathbf{1} & \mathbf{0} & \mathbf{1} & \mathbf{0} \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{array} \right)$$

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} \quad \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ \color{red}{1} & \color{red}{-1} & \color{red}{1} & \color{red}{0} & \color{red}{1} & \color{red}{0} \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \begin{matrix} \\ \color{blue}{\curvearrowright} \\ \end{matrix} \begin{matrix} \\ (-1) \\ \end{matrix}$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ \color{blue}{0} & \color{blue}{1} & \color{blue}{3} & \color{blue}{1} & \color{blue}{-1} & \color{blue}{0} \end{array} \right)$$

Upravíme $a_{11} = 1$ na nulu.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} \quad \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ \mathbf{1} & \mathbf{-1} & \mathbf{1} & \mathbf{0} & \mathbf{1} & \mathbf{0} \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \begin{matrix} \\ (-1) \\ \end{matrix}$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & \mathbf{3} & \mathbf{5} & \mathbf{0} & \mathbf{-1} & \mathbf{1} \end{array} \right)$$

Upravíme $a_{31} = 1$ na nulu.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} \quad \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 5 & 0 & -1 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} \quad \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 5 & 0 & -1 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

Upravíme $a_{12} = -1$ na nulu.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} \quad \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ \mathbf{0} & \mathbf{1} & \mathbf{3} & \mathbf{1} & \mathbf{-1} & \mathbf{0} \\ 0 & 3 & 5 & 0 & -1 & 1 \end{array} \right) \xrightarrow{(-3)} \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \\ \mathbf{0} & \mathbf{0} & \mathbf{-4} & \mathbf{-3} & \mathbf{2} & \mathbf{1} \end{array} \right)$$

Upravíme prvek $a_{32} = 3$ na nulu.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$\begin{aligned} A &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 & | & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \\ \sim & \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & | & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 5 & | & 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & | & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -4 & | & -3 & 2 & 1 \end{pmatrix} \\ \sim & \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & | & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 4 & | & 3 & -1 & -1 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$\begin{aligned} A &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} & \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right) \\ &\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 5 & 0 & -1 & 1 \end{array} \right) & \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -4 & -3 & 2 & 1 \end{array} \right) \begin{array}{l} 4 \\ 3 \end{array} \\ &\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 0 & 4 & 0 & -5 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 4 & 3 & -1 & -1 \end{array} \right) \end{aligned}$$

Upravíme $a_{23} = 3$ na nulu.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$\begin{aligned} A &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 & | & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & | & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 5 & | & 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} & \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & | & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -4 & | & -3 & 2 & 1 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & | & -2 & 2 & 1 \\ 0 & 4 & 0 & | & -5 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 4 & | & 3 & -1 & -1 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Upravíme prvek $a_{13} = 4$ na nulu.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$\begin{aligned} A &= \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} & \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 & | & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & | & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & -1 & 1 & | & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & | & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 5 & | & 0 & -1 & 1 \end{pmatrix} & \sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 & | & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & | & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -4 & | & -3 & 2 & 1 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & | & -2 & 2 & 1 \\ 0 & 4 & 0 & | & -5 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 4 & | & 3 & -1 & -1 \end{pmatrix} \\ &\sim \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & | & -2 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & | & -5/4 & 2/4 & 3/4 \\ 0 & 0 & 1 & | & 3/4 & -1/4 & -1/4 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Vydělíme.

K dané matici A najděte matici inverzní A^{-1} .

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 4 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 2 & 6 \end{pmatrix} \quad \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 6 & 0 & 0 & 1 \end{array} \right)$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & -1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 3 & 5 & 0 & -1 & 1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 4 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 3 & 1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -4 & -3 & 2 & 1 \end{array} \right)$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & -2 & 2 & 1 \\ 0 & 4 & 0 & -5 & 2 & 3 \\ 0 & 0 & 4 & 3 & -1 & -1 \end{array} \right)$$
$$\sim \left(\begin{array}{ccc|ccc} 1 & 0 & 0 & -2 & 2 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & -5/4 & 2/4 & 3/4 \\ 0 & 0 & 1 & 3/4 & -1/4 & -1/4 \end{array} \right) ;$$

$$A^{-1} = \frac{1}{4} \begin{pmatrix} -8 & 8 & 4 \\ -5 & 2 & 3 \end{pmatrix}$$

Inverzní matice vznikla v pravé polovině. Z této matice lze vytknout společný jmenovatel $\frac{1}{4}$.

Soustavy lineárních rovnic

Uvažujme následující tři problémy: Najděte všechna reálná čísla x_1 , x_2 , splňující:

Úloha 1 :

$$\begin{aligned}4x_1 + 5x_2 &= 7 \\ x_1 - 2x_2 &= 4\end{aligned}$$

Úloha 2 :

$$\begin{pmatrix} 4 \\ 1 \end{pmatrix} x_1 + \begin{pmatrix} 5 \\ -2 \end{pmatrix} x_2 = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \end{pmatrix}$$

Úloha 3

$$\begin{pmatrix} 4 & 5 \\ 1 & -2 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 7 \\ 4 \end{pmatrix}$$

Všechny problémy jsou ekvivalentní a jedná se o jiný zápis téhož.

Definice (soustava lineárních rovnic): *Soustavou m lineárních rovnic o n neznámých* nazýváme soustavu rovnic

$$\begin{aligned} a_{11}x_1 + a_{12}x_2 + a_{13}x_3 + \cdots + a_{1n}x_n &= b_1 \\ a_{21}x_1 + a_{22}x_2 + a_{23}x_3 + \cdots + a_{2n}x_n &= b_2 \\ a_{31}x_1 + a_{32}x_2 + a_{33}x_3 + \cdots + a_{3n}x_n &= b_3 \\ &\vdots \\ a_{m1}x_1 + a_{m2}x_2 + a_{m3}x_3 + \cdots + a_{mn}x_n &= b_m \end{aligned} \tag{S}$$

Proměnné $x_1, x_2, \dots, x_n$ nazýváme *neznámé*. Reálná čísla a_{ij} nazýváme *koefficienty levých stran*, reálná čísla b_j *koefficienty pravých stran* soustavy rovnic. *Řešením soustavy rovnic* rozumíme uspořádanou n -tici reálných čísel $[t_1, t_2, \dots, t_n]$ po jejichž dosazení za neznámé (v tomto pořadí) do soustavy dostaneme ve všech rovnicích identity.

Definice (matice soustavy): Matici

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \cdots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & \cdots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \ddots & \vdots \\ a_{m1} & a_{m2} & a_{m3} & \cdots & a_{mn} \end{pmatrix} \quad (2)$$

nazýváme *maticí soustavy* (**S**). Matici

$$A_r = \left(\begin{array}{ccccc|c} a_{11} & a_{12} & a_{13} & \cdots & a_{1n} & b_1 \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & \cdots & a_{2n} & b_2 \\ \vdots & \vdots & & \ddots & \vdots & \vdots \\ a_{m1} & a_{m2} & a_{m3} & \cdots & a_{mn} & b_m \end{array} \right) \quad (3)$$

nazýváme *rozšířenou maticí soustavy* (**S**).

Poznámka 6 (vektorový zápis soustavy lineárních rovnic).

$$\begin{pmatrix} a_{11} \\ a_{21} \\ \vdots \\ a_{m1} \end{pmatrix} x_1 + \begin{pmatrix} a_{12} \\ a_{22} \\ \vdots \\ a_{m2} \end{pmatrix} x_2 + \begin{pmatrix} a_{13} \\ a_{23} \\ \vdots \\ a_{m3} \end{pmatrix} x_3 + \cdots + \begin{pmatrix} a_{1n} \\ a_{2n} \\ \vdots \\ a_{mn} \end{pmatrix} x_n = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix}$$

Poznámka 7 (maticový zápis soustavy lineárních rovnic).

$$\begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \cdots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \cdots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ a_{m1} & a_{m2} & \cdots & a_{mn} \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \vdots \\ x_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} b_1 \\ b_2 \\ \vdots \\ b_m \end{pmatrix}$$

$$A\vec{x} = \vec{b}.$$

Věta 9 (Frobeniova věta, Kronecker–Capelliho věta). Soustava (S) je řešitelná právě tehdy, když její matice soustavy (2) a rozšířená matice soustavy (3) mají stejnou hodnost, tj. $h(A) = h(A_r)$.

- Soustava nemá řešení, pokud $h(A) \neq h(A_r)$.
- Soustava má právě jedno řešení, pokud $h(A) = h(A_r) = n$.
- Soustava má nekonečně mnoho řešení, pokud $h(A) = h(A_r) < n$.
Tato řešení lze vyjádřit pomocí $(n - h(A))$ nezávislých parametrů.

Definice (homogenní soustava lineárních rovnic): Platí-li v soustavě (S) $b_1 = b_2 = \dots = b_m = 0$, nazývá se soustava (S) *homogenní*.

Poznámka 8 (triviální řešení). Homogenní soustava lineárních rovnic je vždy řešitelná. Po dosazení okamžitě vidíme, že n -tice $x_1 = 0, x_2 = 0, \dots, x_n = 0$ je řešením. Toto řešení nazýváme *triviální*. U homogenních soustav lineárních rovnic tedy buď existuje pouze triviální řešení, nebo existuje nekonečně mnoho řešení.

Řešte soustavu

$$6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 = 0$$

$$4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 = -4$$

$$x_1 + x_2 - x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned}6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\x_1 + x_3 &= 3\end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right)$$

Napišeme rozšířenou matici soustavy A_r .

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ \mathbf{1} & \mathbf{0} & \mathbf{1} & \mathbf{0} & \mathbf{3} \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ & & & & \end{array} \right)$$

- Jako klíčový řádek zvolíme řádek poslední.
- Tento řádek napíšeme jako první.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \end{array} \right)$$

$$R_3 - R_4 = \dots$$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \xrightarrow{(-4)} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & -7 & 5 & -16 \end{array} \right)$$

$$R_2 - 4R_4 = \dots$$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & -7 & 5 & -16 \\ 0 & 2 & -7 & 7 & -18 \end{array} \right)$$

(-6)

$$R_1 - 6R_4 = \dots$$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & -7 & 5 & -16 \\ 0 & 2 & -7 & 7 & -18 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \end{array} \right)$$

První řádek zůstane a druhý řádek bude novým klíčovým řádkem.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & -7 & 5 & -16 \\ 0 & 2 & -7 & 7 & -18 \end{array} \right) \xrightarrow{(-2)}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \end{array} \right)$$

$$-2R_2 + R_3 = \dots$$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & -7 & 5 & -16 \\ 0 & 2 & -7 & 7 & -18 \end{array} \right) \begin{array}{l} (-2) \\ \downarrow \end{array}$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & -3 & 9 & -12 \end{array} \right)$$

$$-2R_2 + R_4 = \dots$$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & -7 & 5 & -16 \\ 0 & 2 & -7 & 7 & -18 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & -3 & 9 & -12 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \end{array} \right)$$

- První dva řádky zůstanou.
- Třetí řádek bude novým klíčovým řádkem a zůstane také.

Řešte soustavu

$$6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 = 0$$

$$4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 = -4$$

$$x_1 + x_2 - x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 6 & 2 & -1 & 7 & 0 \\ 4 & 2 & -3 & 5 & -4 \\ 1 & 1 & -1 & -1 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 2 & -7 & 5 & -16 \\ 0 & 2 & -7 & 7 & -18 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & -3 & 9 & -12 \end{array} \right) \xrightarrow{(-1)} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$-R_3 + R_4 = \dots$$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned}6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\x_1 + x_3 &= 3\end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

Rozšířená matice soustavy je řádkově ekvivalentní modré matici, která je ve schodovitém tvaru.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$2x_4 = -2$

- Soustava má řešení, neboť $h(A) = h(A_r) = 4$. Navíc $n = 4$ (počet neznámých) a soustava má tedy jediné řešení (nula parametrů).
- Začneme dopočítávat neznámé. Napíšeme rovnici odpovídající poslednímu řádku ...

Řešte soustavu

$$6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 = 0$$

$$4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 = -4$$

$$x_1 + x_2 - x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

a řešíme vzhledem k x_4 .

Řešte soustavu

$$6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 = 0$$

$$4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 = -4$$

$$x_1 + x_2 - x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

Napišeme rovnici odpovídající předposlednímu řádku.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$-3x_3 - 7 = -10$$

Dosadíme $x_4 = -1 \dots$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$-3x_3 - 7 = -10$$

$$x_3 = 1$$

a řešíme vzhledem k x_3 .

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$\begin{aligned} 2x_4 &= -2 \\ x_4 &= -1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} -3x_3 + 7x_4 &= -10 \\ -3x_3 - 7 &= -10 \\ x_3 &= 1 \end{aligned}$$

$$x_2 - 2x_3 - x_4 = -3$$

Napišeme rovnici odpovídající druhému řádku.

Řešte soustavu

$$6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 = 0$$

$$4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 = -4$$

$$x_1 + x_2 - x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$-3x_3 - 7 = -10$$

$$x_3 = 1$$

$$x_2 - 2x_3 - x_4 = -3$$

$$x_2 - 2 + 1 = -3$$

Dosadíme $x_4 = -1$ a $x_3 = 1$ ...

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$-3x_3 - 7 = -10$$

$$x_3 = 1$$

$$x_2 - 2x_3 - x_4 = -3$$

$$x_2 - 2 + 1 = -3$$

$$x_2 = -2$$

a vyřešíme vzhledem k x_2 .

Řešte soustavu

$$6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 = 0$$

$$4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 = -4$$

$$x_1 + x_2 - x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$-3x_3 - 7 = -10$$

$$x_3 = 1$$

$$x_2 - 2x_3 - x_4 = -3$$

$$x_2 - 2 + 1 = -3$$

$$x_2 = -2$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

Napišeme rovnici odpovídající prvnímu řádku.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} 6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 &= 0 \\ 4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 &= -4 \\ x_1 + x_2 - x_3 - x_4 &= 0 \\ x_1 + x_3 &= 3 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$-3x_3 - 7 = -10$$

$$x_3 = 1$$

$$x_2 - 2x_3 - x_4 = -3$$

$$x_2 - 2 + 1 = -3$$

$$x_2 = -2$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$x_1 + 1 = 3$$

Dosadíme $x_3 = 1$.

Řešte soustavu

$$6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 = 0$$

$$4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 = -4$$

$$x_1 + x_2 - x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$-3x_3 - 7 = -10$$

$$x_3 = 1$$

$$x_2 - 2x_3 - x_4 = -3$$

$$x_2 - 2 + 1 = -3$$

$$x_2 = -2$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$x_1 + 1 = 3$$

$$x_1 = 2$$

Najdeme $x_1 = 2$.

Řešte soustavu

$$6x_1 + 2x_2 - x_3 + 7x_4 = 0$$

$$4x_1 + 2x_2 - 3x_3 + 5x_4 = -4$$

$$x_1 + x_2 - x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & 0 & 3 \\ 0 & 1 & -2 & -1 & -3 \\ 0 & 0 & -3 & 7 & -10 \\ 0 & 0 & 0 & 2 & -2 \end{array} \right)$$

$$2x_4 = -2$$

$$x_4 = -1$$

$$-3x_3 + 7x_4 = -10$$

$$-3x_3 - 7 = -10$$

$$x_3 = 1$$

$$x_2 - 2x_3 - x_4 = -3$$

$$x_2 - 2 + 1 = -3$$

$$x_2 = -2$$

$$x_1 + x_3 = 3$$

$$x_1 + 1 = 3$$

$$x_1 = 2$$

Jediné řešení je $[x_1 = 2, x_2 = -2, x_3 = 1, x_4 = -1]$.

Vypočítali jsme všechny neznámé.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right)$$

Napišeme rozšířenou matici soustavy.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \end{array} \right)$$

Druhý řádek bude klíčový a opíšeme jej na první místo.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \xrightarrow{(-3)}$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & 0 & 5 & -10 & -4 \end{array} \right)$$

Spravíme první řádek.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \begin{array}{l} (-1) \\ \downarrow \\ \sim \end{array}$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & 0 & 5 & -10 & -4 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \end{array} \right)$$

Spravíme třetí řádek.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \begin{array}{l} \\ (-2) \\ \end{array}$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & 0 & 5 & -10 & -4 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & -6 & 0 & 4 & -8 & -1 \end{array} \right)$$

Spravíme poslední řádek.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & 0 & 5 & -10 & -4 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & -6 & 0 & 4 & -8 & -1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \end{array} \right)$$

- První řádek zůstane.
- Červený řádek bude nový klíčový řádek a napíšeme jej jako druhý.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & 0 & 5 & -10 & -4 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & -6 & 0 & 4 & -8 & -1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 6 & -12 & -6 \end{array} \right)$$

Spravíme druhý řádek.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & 0 & 5 & -10 & -4 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & -6 & 0 & 4 & -8 & -1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 6 & -12 & -6 \\ 0 & 0 & 0 & 7 & -14 & -7 \end{array} \right)$$

Spravíme poslední řádek.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & 0 & 5 & -10 & -4 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & -6 & 0 & 4 & -8 & -1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 6 & -12 & -6 \\ 0 & 0 & 0 & 7 & -14 & -7 \end{array} \right) \begin{array}{l} \div 6 \\ \div 7 \end{array} \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

Zelené řádky můžeme vydělit čísly 6 a 7.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 3 & -2 & 6 & 2 & -4 & 5 \\ 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 1 & 2 & 2 & 0 & 0 & 1 \\ 2 & -6 & 4 & 2 & -4 & 5 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & -2 & 0 & 5 & -10 & -4 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & -6 & 0 & 4 & -8 & -1 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 6 & -12 & -6 \\ 0 & 0 & 0 & 7 & -14 & -7 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

Poslední dva řádky jsou stejné a stačí dále pracovat jenom s jedním z nich.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

- Rozšířená matice soustavy má hodnost 3, matice soustavy také. Systém proto má řešení.
- Počet parametrů je

$$\text{neznámé} - \text{hodnost} = 5 - 3 = 2.$$

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

Napíšeme rovnici příslušnou poslednímu řádku.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

- Jsou zde dvě neznámé, ale jenom jedna rovnice. Jednu z neznámých volíme rovnu parametru.
- Buď tedy $x_5 = t$, kde t je libovolné reálné číslo. Vypočteme x_4 .

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

$$2x_2 + x_4 - 2x_5 = -2$$

Napišeme rovnici odpovídající dalšímu řádku.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

$$2x_2 + x_4 - 2x_5 = -2$$

$$2x_2 + (2t - 1) - 2t = -2$$

Dosadíme za x_4 a x_5 . Zůstává pouze neznámá x_2 .

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

$$2x_2 + x_4 - 2x_5 = -2$$

$$2x_2 + (2t - 1) - 2t = -2$$

$$x_2 = -\frac{1}{2}$$

Nalezneme x_2 . Dostáváme $2x_2 = -2 - 2t + 1 + 2t$ a odsud určíme x_2 .

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

$$2x_2 + x_4 - 2x_5 = -2$$

$$2x_2 + (2t - 1) - 2t = -2$$

$$x_2 = -\frac{1}{2}$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

Napišeme rovnici odpovídající prvnímu řádku.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

$$2x_2 + x_4 - 2x_5 = -2$$

$$2x_2 + (2t - 1) - 2t = -2$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_3 - (2t - 1) + 2t = 3$$

$$x_3 = u$$

- Dosadíme. Po dosazení zůstanou neznámé x_1 a x_3 . Jedna z těchto neznámých musí být parametr.
- Volme např. $x_3 = u$, kde u je libovolné reálné číslo.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

$$2x_2 + x_4 - 2x_5 = -2$$

$$2x_2 + (2t - 1) - 2t = -2$$

$$x_2 = -\frac{1}{2}$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_3 - (2t - 1) + 2t = 3$$

$$x_3 = u$$

$$x_1 + 2u - (2t - 1) + 2t = 3$$

Vypočteme x_1 .

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

$$2x_2 + x_4 - 2x_5 = -2$$

$$2x_2 + (2t - 1) - 2t = -2$$

$$x_2 = -\frac{1}{2}$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_3 - (2t - 1) + 2t = 3$$

$$x_3 = u$$

$$x_1 + 2u - (2t - 1) + 2t = 3$$

$$x_1 = 2 - 2u$$

Řešení je $[2 - 2u, -\frac{1}{2}, u, 2t - 1, t]$, kde t a u jsou parametry.

Vyřešeno! Jsme šikovni.

Řešte soustavu rovnic

$$3x_1 - 2x_2 + 6x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_2 + 2x_3 = 1$$

$$2x_1 - 6x_2 + 4x_3 + 2x_4 - 4x_5 = 5$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & 2 & -1 & 2 & 3 \\ 0 & 2 & 0 & 1 & -2 & -2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & -2 & -1 \end{array} \right)$$

$$x_4 - 2x_5 = -1$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = 2t - 1$$

$$2x_2 + x_4 - 2x_5 = -2$$

$$2x_2 + (2t - 1) - 2t = -2$$

$$x_2 = -\frac{1}{2}$$

$$x_1 + 2x_3 - x_4 + 2x_5 = 3$$

$$x_1 + 2x_3 - (2t - 1) + 2t = 3$$

$$x_3 = u$$

$$x_1 + 2u - (2t - 1) + 2t = 3$$

$$x_1 = 2 - 2u$$

Řešení je $[2 - 2u, -\frac{1}{2}, u, 2t - 1, t]$, kde t a u jsou parametry.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right)$$

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \end{array} \right)$$

Druhý řádek bude klíčový, protože $a_{21} = 1$.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \xrightarrow{(-2)} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \end{array} \right)$$

$$(-2)R_2 + R_1$$

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \xrightarrow{(-3)} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \\ 0 & -2 & -4 & 8 & 2 \end{array} \right)$$

$$(-3)R_2 + R_3$$

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \xrightarrow{(-1)R_1} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \\ 0 & -2 & -4 & 8 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \end{array} \right)$$

$$(-1)R_2 + R_4$$

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \\ 0 & -2 & -4 & 8 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \end{array} \right)$$

Dalším klíčovým řádkem bude poslední řádek, protože $a_{42} = 1$ je lepší než $a_{22} = a_{23} = -2$.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \\ 0 & -2 & -4 & 8 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 5 \end{array} \right)$$

$$2R_4 + R_2$$

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \\ 0 & -2 & -4 & 8 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 8 \end{array} \right)$$

$$2R_4 + R_3$$

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \\ 0 & -2 & -4 & 8 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 8 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 8 \end{array} \right)$$

První dva řádky zůstanou.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \\ 0 & -2 & -4 & 8 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 8 \end{array} \right) \begin{array}{l} \div 5 \\ \div 8 \end{array} \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

Poslední řádky můžeme vydělit.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 2 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 3 & 4 & -1 & 2 & 5 \\ 1 & 3 & 3 & -2 & 4 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & -2 & -4 & 5 & -1 \\ 0 & -2 & -4 & 8 & 2 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \end{array} \right) \sim$$
$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 5 & 5 \\ 0 & 0 & 0 & 8 & 8 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

Poslední dva řádky jsou stejné a stačí uvažovat pouze jeden z nich.
Vynecháme tedy poslední řádek.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

- Rozšířená matice soustavy je ve schodovitém tvaru.
- $h(A) = 3, h(A_r) = 3, n = 4$
- Soustava má nekonečně mnoho řešení s jedním parametrem.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right) \rightarrow x_4 = 1$$

Napíšeme rovnici odpovídající poslednímu řádku. Tím známe x_4 .

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

Napíšeme rovnici odpovídající prostřednímu řádku.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

$$x_3 = t$$

- Ze dvou neznámých bude jedna rovna parametru.
- Necht' například $x_3 = t$, kde t je libovolné reálné číslo.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

$$x_3 = t$$

$$x_2 = 3 - 2t$$

Nalezneme x_2 .

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

$$x_3 = t$$

$$x_2 = 3 - 2t$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

Pokračujeme k další rovnici.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

$$x_3 = t$$

$$x_2 = 3 - 2t$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$x_1 + 2(3 - 2t) + t - 2 \cdot 1 = 1$$

Dosadíme za x_2 , x_3 a x_4 .

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

$$x_3 = t$$

$$x_2 = 3 - 2t$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$x_1 + 2(3 - 2t) + t - 2 \cdot 1 = 1$$

$$x_1 - 4t + t + 4 = 1$$

Upravíme.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

$$x_3 = t$$

$$x_2 = 3 - 2t$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$x_1 + 2(3 - 2t) + t - 2 \cdot 1 = 1$$

$$x_1 - 4t + t + 4 = 1$$

$$x_1 - 3t = -3$$

Upravíme.

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

$$x_3 = t$$

$$x_2 = 3 - 2t$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$x_1 + 2(3 - 2t) + t - 2 \cdot 1 = 1$$

$$x_1 - 4t + t + 4 = 1$$

$$x_1 - 3t = -3$$

$$x_1 = 3t - 3$$

Nalezneme x_1 .

Řešte soustavu

$$2x_1 + 2x_2 - 2x_3 + x_4 = 1$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$3x_1 + 4x_2 - x_3 + 2x_4 = 5$$

$$x_1 + 3x_2 + 3x_3 - 2x_4 = 4$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -2 & 1 \\ 0 & 1 & 2 & 0 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \end{array} \right)$$

$$x_4 = 1$$

$$x_2 + 2x_3 = 3$$

$$x_3 = t$$

$$x_2 = 3 - 2t$$

$$x_1 + 2x_2 + x_3 - 2x_4 = 1$$

$$x_1 + 2(3 - 2t) + t - 2 \cdot 1 = 1$$

$$x_1 - 4t + t + 4 = 1$$

$$x_1 - 3t = -3$$

$$x_1 = 3t - 3$$

$t \in \mathbb{R}$.

Řešení je

$$x_1 = -3 + 3t$$

$$x_2 = 3 - 2t$$

$$x_3 = t$$

$$x_4 = 1$$

kde

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \end{array} \right)$$

Napišeme rozšířenou matici soustavy.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

Zvolíme klíčový řádek (s jedničkou na začátku a nejnižšími čísly na dalších pozicích). Tento řádek opíšeme jako první.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{-1} \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \end{array} \right)$$

Vynulujeme prvek a_{11} .

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{-5} \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & 0 \end{array} \right)$$

Vynulujeme prvek a_{31} .

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ \color{red}{1} & \color{red}{1} & \color{red}{0} & \color{red}{-1} & \color{red}{-1} & \color{red}{0} \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ \color{green}{1} & \color{green}{-1} & \color{green}{-2} & \color{green}{1} & \color{green}{-5} & \color{green}{0} \end{array} \right) \begin{array}{l} \color{blue}{-1} \\ \color{blue}{-1} \\ \color{blue}{-1} \\ \color{blue}{-1} \end{array} \rightsquigarrow \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 & -4 & 0 \end{array} \right)$$

Vynulujeme prvek a_{41} .

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 & -4 & 0 \end{array} \right) \begin{array}{l} \sim \\ \div 4 \\ \div 2 \end{array}$$
$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 1 & -2 & 0 \end{array} \right)$$

První dva řádky opišeme, poslední dva vydělíme společným dělitelem všech čísel v řádku.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 1 & -2 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 & -4 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \end{array} \right)$$

První řádek opišme, druhý řádek bude klíčový a opišme jej také.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 1 & -2 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 & -4 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & 0 \end{array} \right)$$

Nulujeme a_{32} .

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 1 & -2 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 & -4 & 0 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 & 0 \end{array} \right)$$

Annotation: A blue arrow points from the value -1 in the second row, sixth column of the second matrix to the value -1 in the fifth row, sixth column of the first matrix. The value -1 in the first matrix is enclosed in a white box.

Nulujeme a_{42} .

Řešte soustavu

$$\begin{aligned}x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0\end{aligned}$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & | & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & | & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & | & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & | & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & | & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & | & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 2 & -1 & | & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 1 & -2 & | & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & | & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & | & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & | & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 & -4 & | & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & | & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 & | & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & | & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 & | & 0 \end{pmatrix} \begin{matrix} \div 2 \\ \div 3 \end{matrix}$$
$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & | & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & | & 0 \end{pmatrix}$$

Vydělíme poslední dva řádky společným dělitelem všech čísel v řádku.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 & -4 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

Poslední dva řádky jsou shodné a stačí uvažovat pouze jeden z nich. Tím je matice převedena do schodovitého tvaru.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 0 & -1 & 3 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 5 & 1 & -4 & 3 & -9 & 0 \\ 1 & -1 & -2 & 1 & -5 & 0 \\ \hline 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 2 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 1 & -2 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & -4 & -4 & 8 & -4 & 0 \\ 0 & -2 & -2 & 2 & -4 & 0 \\ \hline 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -2 & -2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -3 & -3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$h(A) = 3 = h(A_r)$$

$$n = 5, \quad 2 \text{ parametry}$$

Řešte soustavu

$$\begin{aligned}x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0\end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

Uvažujeme matici ve schodvitém tvaru.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

Přepíšeme poslední řádek jako klasickou rovnici.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$\begin{aligned} -x_4 - x_5 &= 0 \\ x_5 &= t \end{aligned}$$

Protože neznámé v jedné rovnici jsou dvě, musí se jedna z nich rovnat parametru. Nechť například x_5 je parametr.

Řešte soustavu

$$x_1 - x_3 + 3x_4 = 0$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 = 0$$

$$x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 = 0$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

Dosadíme parametr a vypočteme x_4 .

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\ x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\ 5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\ x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

$$-x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 0$$

Přepíšeme další řádek do tvaru rovnice.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned}x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0\end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

$$-x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 0$$

$$-x_2 - x_3 + 4(-t) + t = 0$$

Dosadíme všechno co jsme vypočetli dříve.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\ x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\ 5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\ x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

$$-x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 0$$

$$-x_2 - x_3 + 4(-t) + t = 0$$

$$x_3 = s$$

Zůstaly dvě neznámé, jedna z nich musí být parametr.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\ x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\ 5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\ x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

$$-x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 0$$

$$-x_2 - x_3 + 4(-t) + t = 0$$

$$x_3 = s$$

$$-x_2 - s - 3t = 0$$

Dosadíme parametr.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned} x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\ x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\ 5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\ x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0 \end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

$$-x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 0$$

$$-x_2 - x_3 + 4(-t) + t = 0$$

$$x_3 = s$$

$$-x_2 - s - 3t = 0$$

$$x_2 = -s - 3t$$

Vypočteme x_2 .

Řešte soustavu

$$\begin{aligned}x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0\end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

$$-x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 0$$

$$-x_2 - x_3 + 4(-t) + t = 0$$

$$x_3 = s$$

$$-x_2 - s - 3t = 0$$

$$x_2 = -s - 3t$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

Prepíšeme zbývající řádek do tvaru rovnice.

Řešte soustavu

$$\begin{aligned}x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0\end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

$$-x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 0$$

$$-x_2 - x_3 + 4(-t) + t = 0$$

$$x_3 = s$$

$$-x_2 - s - 3t = 0$$

$$x_2 = -s - 3t$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$x_1 + (-s - 3t) - (-t) - t = 0$$

$$x_1 = s + 3t$$

Dosadíme vypočtené hodnoty a vyjádříme x_1 .

Řešte soustavu

$$\begin{aligned}x_1 - x_3 + 3x_4 &= 0 \\x_1 + x_2 - x_4 - x_5 &= 0 \\5x_1 + x_2 - 4x_3 + 3x_4 - 9x_5 &= 0 \\x_1 - x_2 - 2x_3 + x_4 - 5x_5 &= 0\end{aligned}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 0 & -1 & -1 & 0 \\ 0 & -1 & -1 & 4 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

$$-x_4 - x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$-x_4 - t = 0$$

$$x_4 = -t$$

$$-x_2 - x_3 + 4x_4 + x_5 = 0$$

$$-x_2 - x_3 + 4(-t) + t = 0$$

$$x_3 = s$$

$$-x_2 - s - 3t = 0$$

$$x_2 = -s - 3t$$

$$x_1 + x_2 - x_4 - x_5 = 0$$

$$x_1 + (-s - 3t) - (-t) - t = 0$$

$$x_1 = s + 3t$$

Soustava je vyřešena (viz. červené vztahy)

Řešte soustavu

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0$$

$$x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0$$

$$x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0$$

$$x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0$$

$$x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right)$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right)$$

První řádek bude klíčový řádek.

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{array} \right)$$

Druhý řádek zůstává, má už nulu na začátku.

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{(-1)} \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right)$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

Čtvrtý řádek zůstává, má už nulu na začátku.

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right)$$

Poslední řádek zůstává, má už nulu na začátku.

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \end{array} \right)$$

První řádek zůstane a druhý řádek bude nový klíčový řádek.

Řešte soustavu $\left\{ \begin{array}{l} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{array} \right.$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{(-1)} \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{(-1)}$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right)$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right)$$

Poslední řádek již má dvě nuly na začátku a ponecháme jej tedy beze změny.

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \end{array} \right)$$

Poslední dva řádky jsou stejné a jeden z nich lze vynechat. První tři řádky zůstanou a třetí z nich bude nový klíčový řádek.

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{(-1)} \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 2 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 2 & 3 & 4 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim$$

$$\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 2 & 3 & 0 \end{array} \right) \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

Matice je ve schodovitém tvaru, $h(A) = h(A_r) = 4$ a soustava má nekonečně mnoho řešení závislých na $(5 - 4) = 1$ parametru.

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

$$4x_4 + 4x_5 = 0$$

$$x_4 + x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = -t$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

$$4x_4 + 4x_5 = 0$$

$$x_4 + x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = -t$$

$$x_3 - 2x_4 - x_5 = 0$$

$$x_3 - 2(-t) - t = 0$$

$$x_3 = -t$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

$$4x_4 + 4x_5 = 0$$

$$x_4 + x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = -t$$

$$x_3 - 2x_4 - x_5 = 0$$

$$x_3 - 2(-t) - t = 0$$

$$x_3 = -t$$

$$x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0$$

$$x_2 + (-t) + (-t) + t = 0$$

$$x_2 = t$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

$$4x_4 + 4x_5 = 0$$

$$x_4 + x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = -t$$

$$x_3 - 2x_4 - x_5 = 0$$

$$x_3 - 2(-t) - t = 0$$

$$x_3 = -t$$

$$x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0$$

$$x_2 + (-t) + (-t) + t = 0$$

$$x_2 = t$$

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0$$

$$x_1 + t + (-t) + (-t) = 0$$

Řešte soustavu

$$\begin{cases} x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0 \\ x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0 \\ x_1 + 2x_2 + 3x_3 = 0 \\ x_2 + 2x_3 + 3x_4 + 4x_5 = 0 \\ x_3 + 2x_4 + 3x_5 = 0 \end{cases}$$

$$A_r \sim \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & -2 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 4 & 4 & 0 \end{array} \right)$$

$$4x_4 + 4x_5 = 0$$

$$x_4 + x_5 = 0$$

$$x_5 = t$$

$$x_4 = -t$$

$$x_3 - 2x_4 - x_5 = 0$$

$$x_3 - 2(-t) - t = 0$$

$$x_3 = -t$$

$$x_2 + x_3 + x_4 + x_5 = 0$$

$$x_2 + (-t) + (-t) + t = 0$$

$$x_2 = t$$

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 0$$

$$x_1 + t + (-t) + (-t) = 0$$

Shrnutí

Věta 10. Buď A čtvercová matice řádu n . Následující výroky jsou ekvivalentní:

- Řádky matice jsou tvořeny lineárně nezávislými vektory z $\mathbb{R}^n$.
- Sloupce matice jsou tvořeny lineárně nezávislými vektory z $\mathbb{R}^n$.
- Hodnota matice A je rovna n , tj. $h(A) = n$
- Matice A je invertibilní, tj. existuje matice A^{-1} k ní inverzní.
- Matice A je regulární, tj. $\det A \neq 0$.
- Soustava lineárních rovnic, jejíž matice soustavy je matice A , má pro libovolnou volbu koeficientů na pravých stranách rovnic jediné řešení.
- Homogenní soustava lineárních rovnic, jejíž matice soustavy je matice A , má pouze triviální řešení.
- Každý algebraický vektor z $\mathbb{R}^n$ lze vyjádřit jako lineární kombinaci vektorů tvořených řádky (slupci) matice A , a to jednoznačně, až na pořadí.

Věta 11. Uvažujme soustavu lineárních rovnic v maticovém tvaru $A\vec{x} = \vec{b}$. Předpokládejme, že k matici A existuje inverzní matice A^{-1} . Potom má soustava jediné řešení, jehož jednotlivé složky jsou prvky sloupcového vektoru $A^{-1} \cdot \vec{b}$, kde uvedený součin chápeme v maticovém smyslu.

KONEC